

VEENE KEELE AINEKAVA

gümnaasiumi 10.klassile

1. Õppeesmärgid:

10. klassis venekeele keele õppetamisega taotletakse, et õpilane:

1. õpib tundma leksikoloogiat, stilistika ja kõnekultuuri tähtsamaid küsimusi;
2. õpib loetust ja kuuldust adekvaatselt aru saama;
3. arendab oskusi, et töötada erinevates funktsionaalstiilides tekstidega;
4. oskab tekste (sh meediatekste ja reklaami) analüüsida ning kriitiliselt hinnata, saades aru autori kavatsusest ning osates eristada usutavat ja ebausutavat infot;
5. täiustab oskust oma seisukohta õigesti ja veenvalt väljendada;
6. kujundab adekvaatse ja stabiilse enesehinnangu;
7. kujuneb vaimselt arenenud ja sotsiaalselt aktiivseks isiksuseks, kes on valmis end täiendama;
8. teab ainevaldkonnaga seotud elukutseid ja ameteid ning mõistab nende väärtust ühiskonnas;
9. mõistab keele rolli ning funktsiooni ühiskonnas, teadvustab keele ja kultuuri vastastikust seost;
10. teadvustab keeleliste ja mittekeeleliste suhtlusvahendite vastastikust seost;
11. analüüsib keele arengutendentse ning keele tänapäevaseisundit;
12. tunneb suulise ja kirjaliku keele norme
13. oskab saadud teadmisi rakendada elus ning oma tulevases kutsetöös.

2. I kursuse „Keel, ühiskond, kultuur“ õppesisu – 35 tundi

- Suhtlemine keele abil inimese evolutsiooni käigus. (1 t.)
- Keele ja mõtlemise seos. Keel ja ühiskond, keel ja isiksus. (2 t.)
- Inimeste suhtlemine ning loomade suhtlemine. (1.t.)
- Keel ja mitteverbaalsed suhtlusvahendid. Rahvuskultuuri mitteverbaalsete suhtlusvahendite eripära. (3t.)
- Keele funktsioonid. Keel kui infoedastusvahend. Keel kui suhtlusvahend. Keel kui mõtlemisvahend. Keel kui emotsioonide väljendaja. Keel kui kuuluvuse väljendaja (etniline, sotsiaalne, paikkondlik, sooline). (7 t.)
- Keel kui märgisüsteem. Semiootika. Kuulsad semiootikud (Juri Lotman, Umberto Eco jt).
- Loomulikud ja tehiskeeled. Esperanto. Tänapäeva tehiskeeled. (3 t.)
- Keel ja kõne. Suuline ja kirjalik kõne. Kirja tekkimine ja areng. Tähestik. Slaavi kiri. Kirill ja Mefodi kui slaavi tähestiku loojad. (4 t.)
- Keelkonnad ja keelerühmad. Indoeuroopa keelkond. (2 t.)
- Romaani, germaani ja slaavi keelerühm. Vene keel võrdluses slaavi keeltega. Uurali keeled. Soome-ugri keelerühm. Eesti keel kui soome-ugri keelerühma keel. Elav ja surnud keel. (2 t.)
- Vene keel Eestis: kõnelejad, territoriaalne levik (linna- ja maaelanikkond, Kirde-Eesti, Peipsi-äärne ja teised regioonid). Vene keel Eesti venekeelses meedias. (2 t.)

- Tänapäeva vene keele arenemistendentsid. (1 t.)
- Keel kui vaimsete väärtuste väljendaja ning kandja. Rahvuskeel. (1 t.)
- Euroopa Liidu ja ÜRO töökeeled. Keelte ja kultuuride vastastikused mõjutused. Laensõnad keeles. Kirjakeel. Släng, žargoon (sotsiaalne, professionaalne, ealine jt). Argikeel. Dialektid.(5 t.)
- Keelekasutuse ealised ja soolised erinevused. Allkultuuride keel. (1t.)

2.1 II kursuse „Tekst. Teksti stilistika” õppesisu – 35 tundi

- Tekst. Põhikooli materjali kordamine ja üldistamine: tekst, teema, pealkiri, põhiidee, teksti mõtteline terviklikkus, liigendatus, teksti sidusus. Kõnetüübid.(7 t.)
- Keelesüsteemi tekstitasand. Keeletasandite üksuste funktsioneerimine tekstis. (1 t.)
- Teksti formaalsed ja keelised tunnused. Teksti sidususe liigid. Lausete ja tekstiosade järjestikune (lineaarne) seos. Kõigi tekstiosade vertikaalne (globaalne) seos, mis vormistab tekstist tervikliku ühiku: jaotumine paragrahvideks, osadeks, rubriikideks. (2 t.)
- Leksikaalsed sidususvahendid: sõnakordus, asendussõnad (asesõnad, sünonüümid jne). Assotsiatiivseosed. (1 t.)
- Grammatilised sidususvahendid: aspekt, aeg, kõneviis, pööre, lausete süntaktiline struktuur jt. Lausete ja tekstiosade loogiliste/mõtteliste suhete vormistamise vahendid: pealkiri, sidendlaused, resümeerivad sõnad, sidesõnad, rõhumäärsõnad, kiilud jt. (2 t.)
- Olemasolev (lähte-) info ning uus (kommunikatiivselt oluline) info lauses. Siirdumine ühelt teabeliigilt teisele tekstis: ahelseos, paralleelseos. (1t.)
- Teksti sisu terviklikkus. (1 t.)
- Teksti kommunikatiivne suunitlus. Suhtlussituatsioon. Teksti eesmärk. Adressaat. Mõjutamine keele abil. (1.t)
- Teksti organiseerimise iseärasused elektronruumis (hüpertext, lähtetekst ja kasutajate kommentaarid jt). Suhtlemine internetis. (1 t.)
- Teksti funktsioneerimise peamised valdkonnad. Funktsionaalstiilid. Stiilide realiseerimise kirjalik ja suuline vorm. (1 t.)
- Asjaajamistekstid, nende kasutusala, loomise eesmärk. Asjaajamistekstide peamised keelised erijooned. (3 t.)
- Teadustekstid, nende kasutusala, loomise eesmärk. Teadustekstide peamised keelised erijooned. Teadusliku artikli, monograafia mõiste. (3 t.)
- Ajakirjandustekstid, nende kasutusala, loomise eesmärk. Ajakirjandustekstide peamised keelised erijooned. (3 t.)
- Kõnekeel. Kasutusala, eesmärk ja suhtlussituatsioon. Kõnekeele peamised keelised erijooned.(3 t.)
- Ilukirjandustekstid, nende kasutusala, loomise eesmärk. Ilukirjanduskeele peamised iseloomulikud jooned. Ilukirjanduslikud väljendusvahendid. (3 t.)
- Mitteverbaalsed teabeedastusvahendid kirjalikus tekstis: illustratsioonid, graafikud, skeemid, fotod, internetinaeratud jt. (2 t.)

3. Õpitulemused:

10. klassi I kursuse lõpus õpilane:

- 1) mõistab keele rolli ning funktsiooni ühiskonnas, teadvustab keele ja kultuuri vastastikust seost;
- 2) tunneb vene keele eripära võrreldes teiste keeltega;
- 3) suhtub lugupidavalt teiste rahvaste keeltesse ja kultuuridesse, sh eesti keelesse, lõimudes Eesti mitmekultuurilisse ühiskonda;
- 4) teadvustab keeleliste ja mittekeeleliste suhtlusvahendite vastastikust seost;
- 5) analüüsib keele arengutendentse ning keele tänapäevaseisundit;
- 6) tunneb suulise ja kirjaliku keele norme.

10. klassi II kursuse lõpul õpilane:

- 1) teab teksti kui keele- ja kõneüksuse põhitunnuseid;
- 2) oskab analüüsida teksti formaalseid tunnuseid;
- 3) orienteerub keeleühikute ja tekstide stiililises mitmekülgsuses;
- 4) analüüsib tekstide sisu, eesmärke, kasutuskonteksti, ülesehitust, sõnavara ning stiili;
- 5) väljendab oma mõtteid ja tundeid, arvestades suhtlusvaldkonda, -situatsiooni ja -eesmärki ning järgides stiili- ja etiketinorme.

4. Hindamine:

- Kujundav hindamine
- Jooksev hindamine
- Kokkuvõttev (kursus)

Kursuse jooksul õpilane peab saama 3-4 jooksvat hinnet, mille alusel saab panna kursuse lõpliku hinne.

Jooksev hindamine sisaldab:

- Hinded suulise vastuse koostamisele
- Hinded kirjaliku töö eest (kirjand, narratiiv, esse, õigekeelsuse testid ja komplektse teksti analüüs)
- Hinded kirjalikke ja suuliste küsimuste vastuste eest
- Hinded loominguliste tööde eest
- Hinded peast oskamise eest
- Hinded ilmekat luuletekste lugemises ja ümberjutustamise rollides.
- Hinded erinevate veebiallikate kasutamise eest
- Hinded üldistava kontrolltööde eest

Igal kursusel viiakse läbi 1 kirjalik kontrolltöö kursuse lõpus.

Hinne	I kursus
5	• Mõistab keele rolli ning funktsiooni ühiskonnas, teadvustab keele ja kultuuri vastastikust seost;• On omandanud ettekujutuse vene keele kohast maailma teiste keelte seas, tunneb huvi keele ajaloo vastu, huvitub selle keele kandjate

	kultuurist, hindab kultuuritraditsioonide järjekestvust ning mõistab, et keel on tema identiteedi alus; • Suhtub lugupidavalt teiste rahvaste keeltesse ja kultuuridesse, sh eesti keelde, tunneb end Eesti mitmekultuurilise ühiskonna esindajana; • Mõistab sootsiumi liigenduse ja keele variatiivsuse vastastikust seost; • Arutleb loetu üle, kasutades omapoolseid näiteid ja argumente, ning teeb järeldusi; • Oskab analüüsida ja hinnata keelevahendeid olenevalt nende kasutamisest tänapäeva vene keele teatud variandis; • Oskab kasutada keelevahendeid kooskõlas tänapäeva vene keele ühe või teise variandiga; • Teadvustab keeleliste ja mittekeeleliste kommunikatsioonivahendite ja -kanalite vastastikust seost; • Analüüsib ja hindab keele arengutendentse ning keele tänapäevase
4	• Mõistab keele rolli ning funktsiooni ühiskonnas; • On omandanud ettekujutuse vene keele kohast maailma teiste keelte seas, tunneb huvi keele ajaloo vastu, huvitub selle keele kandjate kultuurist, hindab kultuuritraditsioonide järjekestvust ning mõistab, et keel on tema identiteedi alus; • Suhtub lugupidavalt teiste rahvaste keeltesse ja kultuuridesse, sh eesti keelde, tunneb end Eesti mitmekultuurilise ühiskonna esindajana; • Arutleb loetu üle, kasutades omapoolseid näiteid ja argumente; • Oskab analüüsida ja hinnata keelevahendeid olenevalt nende kasutamisest tänapäeva vene keele teatud variandis, aga esineb vead; • Teadvustab keeleliste ja mittekeeleliste kommunikatsioonivahendite ja -kanalite vastastikust seost;
3	• Mõistab osaliselt keele rolli ning funktsiooni ühiskonnas; • On omandanud ettekujutuse vene keele kohast maailma teiste keelte seas; • Suhtub lugupidavalt teiste rahvaste keeltesse ja kultuuridesse; • Mõistab osaliselt sootsiumi liigenduse ja keele variatiivsuse vastastikust seost; • Arutleb loetu üle, kasutades omapoolseid näiteid ja argumente, aga esineb vead; • Oskab vähesel määral analüüsida ja hinnata keelevahendeid olenevalt nende kasutamisest tänapäeva vene keele teatud variandis, aga esineb vead; • Oskab vähesel määral kasutada keelevahendeid kooskõlas tänapäeva vene keele ühe või teise variandiga, aga esineb vead;
2	• Teab vähem kui 49% vaadeldava temaatika küsimustele vastusi
II kursus	
5	• mõistab keelesüsteemi tekstitasandi iseärasusi; • orienteerub keeleühikute ja tekstide stiililises mitmekülgsuses; • on omandanud ettekujutuse tekstiliikidest; • teab teksti kui keele- ja kõneüksuse põhitunnuseid; • oskab analüüsida teksti formaalseid tunnuseid;

	• oskab analüüsida teksti sisu ja kommunikatiivset suunitlust; • suhtub teadlikult võimalusse kasutada omandatud teoreetilisi teadmisi suulises ja kirjalikus kõnes; • väljendab oma mõtteid ja tundeid, arvestades suhtlusvaldkonda, -situatsiooni ja -eesmärki ning järgides stiili- ja etiketinorme; • kasutab oskuslikult keele stilistilisi võimalusi erineva žanrikuuluvusega suulistes ja kirjalikes tekstides.
4	• orienteerub keeleühikute ja tekstide stiililises mitmekülgsuses; • on omandanud ettekujutuse tekstiliikidest; • teab osaliselt teksti kui keele- ja kõneüksuse põhitunnuseid; • oskab analüüsida teksti sisu ja kommunikatiivset suunitlust; • suhtub teadlikult võimalusse kasutada omandatud teoreetilisi teadmisi suulises ja kirjalikus kõnes; • väljendab oma mõtteid ja tundeid, arvestades suhtlusvaldkonda, -situatsiooni ja -eesmärki ning järgides stiili- ja etiketinorme, aga esineb vead • kasutab oskuslikult keele stilistilisi võimalusi erineva žanrikuuluvusega suulistes ja kirjalikes tekstides.
3	• osaliselt orienteerub keeleühikute ja tekstide stiililises mitmekülgsuses; • on omandanud ettekujutuse tekstiliikidest; • teab osaliselt teksti kui keele- ja kõneüksuse põhitunnuseid; • suhtub teadlikult võimalusse kasutada omandatud teoreetilisi teadmisi suulises ja kirjalikus kõnes, aga esineb vead; • väljendab oma mõtteid ja tundeid, arvestades suhtlusvaldkonda, -situatsiooni ja –eesmärki, aga räägib ja kirjutab veadega; • kasutab oskuslikult keele stilistilisi võimalusi erineva žanrikuuluvusega suulistes ja kirjalikes tekstides, aga esineb vead.
2	• Teab vähem kui 49% vaadeldava temaatika küsimustele vastusi

5. Õppekirjandus

1. «Язык , общество, культура.» Учебник для гимназии.
С. Евстратова, А. Мина, издательство «Коолибри»
2. «Текст. Стиль» Учебник для гимназии. С. Митюрёв, издательство «Коолибри»

6. Õppevahendid

- Valdav osa õpet toimub klassis, kus saab mööblit sobivalt ümber paigutada liikumistegevusteks (nt dramatiseeringud, õppemängud), ümarlauavestlusteks, rühmatöök.
- Klassiruumis kasutatakse õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikoni.

- Tundides kasutatakse tänapäevastel info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid, sh netisõnaraamatuid.
- Tunde peetakse vajaduse korral arvutiklassis ja kooli raamatukogus ning väljaspool kooli.